ناشر و نویسنده: حفیظ الله خالد ۲۰۱۴/۸/۱

سفرنامهٔ دوشنبه (بخش سوم)

روابط تاجکستان و قرغزستان:

در بخش دوم سفرنامه درباره روابط تاجکستان باهمسایه غربی آن یعنی ازبکستان مطالبی ارائه و توضیح گردید که ازبکستان مانند دوهمسایه ماچشم به منابع آبی تاجکستان دوخته و تلاش دارد ازاعمار بند برق" روگون" بالای دریای "وخش" در جنوب تاجکستان جلوگیری نماید، این موضوع و نیزموجودیت شهرهای سمرقندوبخارا با اکثریت باشندگان تاجک درقلمروازبکستان ازجمله مسائل است که بر روابط دو کشورهمسایه سایه افگنده است.
اکنون نظری به روابط تاجکستان باهمسایه دیگرآن یعنی قرغزستان نموده خواهیم دید که این روابط نیز با تنشهای همراه بوده اما علت این تنشها نه منابع آبی ونه هم موضوع اقلیت های اتنیکی درقلمرو یک دیگربلکه موجودیت ساحهٔ به وسعت ۹۶،۷ کیلو متر اراضی تاجکستان در داخل قلمرو قرغزستان مانند جزیرهٔ در آب بوده که برای ارتباط به آن باید بیست کیلو متردراخل قلمرو قرغزستان را عبور نمود، این منطقه که بنام (وروخ) یاد شده حدود ۳۲ هزار نفر نفوس با ترکیب ۹۵ فیصد تاجکها و ۵ در صد قرغزها درآن متوطن اند.

ریشه اصلی معضله " وروخ " به سیاست "تفرقه بیانداز و حکومت کن" دوره ستالین بر میگردد، ستالین برای اینکه باشندگان جمهوریهای آنوقت شوروی را درنفاق نگاه داشته اراضی یک جمهوری را از لحاظ اداری مربوط جمهوری دیگر نموده و این اختلافات ارضی تا کنون درتعدادی از جمهوری های سابق اتحاد شوروی مانند ارمنستان، اذربایجان، ازبکستان، قرغزستان، و تاجکستان بمیراث مانده و بعضا منجر به زد وخورد های خونین نیز بین جمهوری های سابق شوروی گردیده است که مثال آن جنگ بین ارمنستان و آذربایجان بر سر منطقه" نگورنوقره باغ "در اوائل دهه نود بود.
طی سالهای اخیر تاجکستان و قرغزستان برای حل معضله ناحیه (وروخ) چندین بار در سطوح مختلف با هم مذاکره نموده ولی مذاکرات آنها تاکنون نتیجهٔ ملموسی ببار نیاورده است، تاجکستان خواهان حل معضله" وروخ" با قرغزستان با درنظرداشت نقشه سرحدی سالهای ۱۹۲۴ و ۱۹۲۷بوده در حالیکه قرغزستان خواهان تطبیق نقشه سالهای ۱۹۵۸ و ۱۹۵۹در حل و فصل اختلاف است .
تاکنون چندین بار زدوخوردهای سرحدی بین نیرو های امنیتی و دریک مورد هنگام احداث سرک از طرف قرغزستان بین باشندگان محل صورت گرفته است که این زد وخورد ها بعضا با تلفات نیزهمراه بوده است، باید متذکر شد که" وروخ" تنها ساحه محاصره شده تاجکستان بوسیله قرغزستان نبوده در وادی فرغانه کشورهای تاجکستان قرغزستان و ازبکستان هرکدام اراضی محاصره شدهٔ در قلمروهای همدیگردارند، تنها تعداد مناطق محاصره شده ازبکستان در خاک قرغزستان به چهار منطقه میرسد که بزرگترین آن ساحه (سوخ) با وسعت ۳۵۰ کیلو متر مربع درعمق ۲۰ کیلو متری قلمرو قرغزستان است، ساکنین منطقه محاصره شده " سوخ " ۹۹ فیصد تاجک ها و یک فیصد قرغزها بوده که همه تابیعت ازبکستان را دارند.

تجلیل از روز وحدت ملی :

در تاجکستان همه ساله از روز ۲۷ جون بمثابه روز وحدت ملی در آنکشور تجلیل بعمل می آید این همان روزی است که طرفهای درگیر در جنگ داخلی تاجکستان بعد از پنج سال جنگ برسر قدرت که باعث قتل هزاران انسان و مهاجرت بیش از ۱۵۰ هزار نفر از آن کشور گردید سرانجام با هم موافقتنامه صلح را در

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

۲۷ جون سال ۱۹۹۷ امضاء و به جنگ داخلی درکشورخویش پایان دادند، آنچه در این رابطه در سالهای اخیر قابل تذکر است نقش کلیدی رسانه های جمعی آنکشور در تحکیم وحدت ملی در آن کشور بوده، در تاجکستان برخلاف کشور ما که تعداد رسانه های جمعی در آن طی سالهای اخیر سمارق گونه رشد نموده تعداد چینلهای تلویزیونی و رادیوئی در آن کشور انگشت شمار بوده همچنان برعکس کشور ما در تاجکستان همه نشرات در جهت تحکیم وحدت ملی در آنکشور فعالیت دارند.
نگارنده در جریان اقامت خویش نشرات چهار تلویزیون مهم آن کشور (سفینه ، بهارستان، جهان نما و شبکه اول) را مشاهده و نود فیصد نشرات آنرا در راستای تحکیم وحدت ملی در آن کشور یافتم، در روز های نزدیک به سالروز وحدت ملی"۲۷ جون" بخش قابل ملاحظهٔ نشرات تلویزیون های فوق را ترانه های میهنی، مصاحبه های اختصاصی در مورد اهمیت وحدت ملی و فلم های مستند از جنگهای داخلی آنکشور تشکیل میداد،در یکی از روز ها این قلم شاهد مصاحبهٔ با شاعری روسی تبار تاجک در تلویزیون ملی آنکشور بوده، وی در حالیکه به تابیعت تاجکی خویش می بالید شعری را در وصف وحدت ملی درتاجکستان بزبان روسی بخوانش گرفت، شعر متذکره همزمان به لسان تاجکی ترجمه میگردید.
قابل یادآوری است که روسی تباران تاجک که در دوره سلطه شوروی سابق به وسیله زمامداران آنکشور به آنجا کوچ داده شده و در جمله اشغالگران آنوقت بحساب می آیند، ولی سطح تحمل و همدیگر پذیری در جامعه تاجکستان درحدی است که روسی تباران تاجک یا همان اشغالگران دیروزی اکنون بیدون تبعیض، بحیث شهروندان مساوی الحقوق در کنار همدیگر در صلح و آرامش زندگی دارند.
وقتی از نقش مثبت رسانه های جمعی آنکشور در تحکیم وحدت ملی وتاثیر مثبت آن بر روان جامعه سخن بمیان می آید بیدرنگ بیاد نقش تخریب کننده ومنفی تعدادی از چینلهای تلویزیونی ویب سایتها و قلم بدستان کشورخویش می افتیم که ۲۴ ساعت مصروف پخش مطالب نفرت انگیز، نفاق افگن وضد وحدت ملی در جامعه هستند، تعدادی از رسانه ها حتی از بکار بردن نام رسمی پارلمان کشور (ولسی جرگه و مشرانو جرگه) که ازنیم قرن قبل بدینسو به این نام مسمی بوده اباء ورزیده مانند پارلمان ایران آنرا" مجلس نمایندگان" می نامند، در حالیکه پارلمان ها ی هرکشورنام خاص خودش راداشته، و ما نمی توانیم بطور مثال گانگرس امریکا را مجلس عیان که در انگلستان یاد میشود بنامیم چرا که هردو کشور انگلیسی زبان هستند.
متاسفانه طی سیزده سال اخیر ازدستاورد های کشورر درعرصه آزادی مطبوعات نه تنها در راه تحکیم وحدت ملی کشوراستفاده موثرصورت نگرفت بلکه برعکس آزادی مطبوعات سبب تفرقه و تشنج بیشتر جامعه گردیده که این نقش بعضا بطورغیر ارادی بازی گردیده، بطور مثال همین چند روز قبل یکی از ولسوالی های دور دست ولایت غور بنام (چهارصده) برای چند ساعت بدست مخالفین مسلح کشور قرار گرفت، تعدادی از تلویزیون های کشور این خبر را با (بریکنگ نیوز) یا خبر فوری آنقدر بزرگ جلوه داده که آنر به یک رویداد مهم در سطح کشور مبدل، این عمل به گمان اغلب غیر ارادی، نه تنها در بین مردم حالت ترس و وحشت را بوجود آورده بلکه آرزوی مخالفین مسلح را که هدف شان از انجام این نوع اعمال استفاده تبلیغاتی بوده نیز بخوبی براورده نمود

انتقادات مخالفین:

در اخیر لازم است از انتقاداتی که بر مقامات آنکشوراز طرف مخالفین آن صورت میگیرد نیز یادآوری نمائیم یکی از انتقادها طولانی بودن دوره زمامداری امام علی رحمان رئیس جمهور کنونی آنکشور است که از ۲۰ نوامبر سال ۱۹۹۲ تا کنون اداره امورررا بعهده دارد،مخالفین وی ادعا دارند که انتخابات اخیر ریاست جمهوری آنکشور که سبب شد امام علی رحمان برای چهارمین بار بر مسند قدرت باقی بماند از شفافیت لازم برخوردار نبوده، همچنان توظیف اعضای خانواده رئیس جمهور به پست های مهم کلیدی دولت انتقادی دیگری است که وقتافوقتا از طرف مخالفین صورت میگیرد، در حال حاضر خانم آزاده رحمن دختررئیس جمهوری سمت معاون اول وزیر خارجه، رستم امام علی پسر رئیس جمهور رئیس گمرکات ، و جمال الدین داماد رئیس جمهور بحیث معاون وزارت مالیه آنکشور توظیف بوده رئیس جمهور آنکشور که هفت دختر و دو پسر دارد در پاسخ به این انتقادات اظهار داشته است که فرزندان او همه تحصیلات عالی داشته و از عهده وظایف محوله بخوبی بدرشده میتوانند.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

احزاب اسلامی نیز بر ماهیت سیکولار رژیم تاخته خواهان استقرار دولت اسلامی در تاجکستان هستند، تا کنون دولت هر گونه صدای مخالفت را خاموش و توانسته است صلح و آرامش را در کشور تامین نماید، اینکه این آرامش تا چه وقت ادامه خواهد یافت سوالی است که آینده خود به آن پاسخ خواهد داد.

پای

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ